

PERSBERICHT

Meer arbeidsmigratie geen oplossing voor vergrijzing, maar kan wel nuttige bijdrage leveren

(Onder embargo tot 11/12 00:01u)

Den Haag 4 december:

Meer arbeidsmigratie is geen oplossing voor alle demografische en economische uitdagingen ten gevolge van vergrijzing, maar kan wel een nuttige bijdrage leveren door deze te verzachten. De personeelstekorten, die mede ontstaan door vergrijzing, kunnen in bepaalde sectoren worden verminderd door selectieve arbeidsmigratie. In ieder geval in de periode 2030-2040, wanneer de vergrijzing haar hoogtepunt bereikt. De stijging van de 'grijze druk' (de verhouding tussen gepensioneerden en werkenden) zet de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat onder druk. Meer arbeidsmigratie kan dit temperen, maar zeker niet oplossen. De voorziene verhoging van de AOW-leeftijd naar 69 jaar rond 2050 zou een vergelijkbaar effect hebben op de grijze druk als de jaarlijkse komst van 50.000 extra arbeidsmigranten. Dit zijn de belangrijkste conclusies uit de verkenning 'Arbeidsmigratie: oplossing voor economie en demografie?' van de Adviesraad Migratie.

Verhoging van de AOW-leeftijd naar 69 jaar is gelijk aan 1,3 miljoen migranten extra in 2050

In de verkenning is berekend dat stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd naar 68 jaar rond 2040 en naar 69 jaar rond 2050 een overeenkomstig matigend effect heeft op de grijze druk als 50.000 extra arbeidsmigranten per jaar. Dat komt dus neer op in totaal 800.000 (16 maal 50.000) extra arbeidsmigranten in 2040 en 1,3 miljoen (26 maal 50.000) in 2050. Doorwerken tot 69 jaar heeft dus hetzelfde effect op de grijze druk als 1,3 miljoen extra arbeidsmigranten. Wie de grijze druk op het huidige niveau wil houden komt uit op drie miljoen extra migranten.

In deze verkenning onderzoekt de Adviesraad Migratie de rol die arbeidsmigratie kan spelen in een vergrijzende samenleving. De verkenning biedt inzicht in de gevolgen van arbeidsmigratie voor drie demografische uitdagingen: 'grijze druk', personeelstekorten en behoud van de welvaart tot het jaar 2070. De verkenning is gebaseerd op wetenschappelijke literatuur en eigen berekeningen op basis van de middenvariant van de bevolkingsprognose van het CBS.

Grijze druk: betaalbaarheid van collectieve voorzieningen

De 'grijze druk', gedefinieerd als de verhouding tussen gepensioneerden en werkenden, zal aanzienlijk stijgen tot 2040. Dit heeft gevolgen voor de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat. Om de 'grijze druk' op het huidige niveau te houden, zouden er tot 2040 in totaal drie miljoen extra arbeidsmigranten nodig zijn (bovenop de CBS-prognose). Er zijn ook andere keuzes mogelijk om de stijging van de grijze druk te matigen, zoals iedereen meer uren laten werken en het verhogen van de AOW-leeftijd. De komst van 50.000 extra arbeidsmigranten per jaar heeft hetzelfde effect op de stijging van de grijze druk als de geplande verhoging van de AOW-leeftijd naar 69 jaar rond 2050.

Personeelstekorten

Door de komst van extra arbeidsmigranten (bovenop de CBS-prognose) kan de potentiële beroepsbevolking in de periode tot 2040 blijven groeien, waardoor personeelstekorten in bepaalde sectoren kunnen worden verminderd. Maar personeelstekorten worden ook veroorzaakt door slechte arbeidsvoorwaarden en/of -omstandigheden. Arbeidsmigratie kan de prikkel om het werk te verbeteren verminderen. Selectieve arbeidsmigratie, gericht op specifieke kennis en vaardigheden, kan wel een oplossing bieden voor personeelstekorten voor bepaalde functies in essentiële sectoren.

Behoud van welvaart

VERKENNING: ARBEIDSMIGRATIE: OPLOSSING VOOR ECONOMIE EN DEMOGRAFIE?

Hoewel arbeidsmigranten de economische groei verhogen, is de bijdrage aan de gemiddelde welvaart per hoofd van de bevolking beperkt vanwege de toename van de bevolking. Alleen als de arbeidsmigranten productiever zijn dan de gemiddelde Nederlander, groeit het bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking. Hun bijdrage aan de welvaart is het grootst als zij kennis en vaardigheden hebben waaraan in Nederland een tekort is.

De verkenning is bedoeld om inzicht te bieden in de effecten van arbeidsmigratie op de beroepsbevolking, de houdbaarheid van de verzorgingsstaat en de welvaart. De verkenning biedt geen beleidsaanbevelingen, maar kan beleidsmakers helpen om een weloverwogen en onderbouwd beleid ten aanzien van arbeidsmigratie te ontwikkelen.

In het voorjaar van 2024 zal de Adviesraad Migratie een adviesrapport uitbrengen waarin arbeidsmigratie vanuit een breder welvaartspectief zal worden belicht en waarin meer concrete handvatten voor toekomstig arbeidsmigratiebeleid zullen worden geboden.

Op maandag 11 december zal de Adviesraad Migratie de verkenning 'Arbeidsmigratie: oplossing voor economie en demografie?' presenteren. Paul de Beer (bijzonder hoogleraar en toegevoegd expert Adviesraad Migratie) zal een toelichting geven, gevolgd door reflecties van Pieter Hasekamp (directeur CPB), Marieke Blom (hoofdeconoom ING Research) en Anne Megens (directeur Beleid & Advies bij werkgeversvereniging AWWN). De bijeenkomst wordt voorgezeten door Monique Kremer, voorzitter van de Adviesraad Migratie.

Einde persbericht

Noot voor de redactie: De verkenning wordt op 11 december [gepresenteerd](#) door Paul de Beer in aanwezigheid van onder andere Pieter Hasekamp (directeur CPB), Marieke Blom (hoofdeconoom ING Research) en Anne Megens (directeur Beleid & Advies bij werkgeversvereniging AWWN). Voorzitter Monique Kremer en Paul de Beer zijn nog beschikbaar voor digitale interviews op vrijdag 8 december vanaf 14:30 en maandagochtend 11 december. Voor meer informatie: Secretaris-directeur [Wolf Mannens](#) of Levi Zoutendijk, medewerker communicatie (zie boven).

De **Adviesraad Migratie** is een onafhankelijk adviesorgaan dat is ingesteld bij wet. De raad adviseert de regering en het parlement over migratie. Hij onderzoekt beleid en wetgeving en geeft aan waar verbeteringen mogelijk zijn. De raad brengt praktische adviezen uit die gericht zijn op het oplossen van bestaande en te verwachten problemen.